

Obrazac 1.3.2. Izvedbeni plan nastave (syllabus)^{1*}

Naziv kolegija	Hrvatski rani srednji vijek u epigrafskim i diplomatskim izvorima					akad. god.	2020./2021.
Naziv studija	Latinski jezik i rimska književnost; smjer nastavnički					ECTS	5
Sastavnica	Odjel za klasičnu filologiju						
Razina studija	☐ preddiplomski	☒ diplomski			☐ integrirani	☐ poslijediplomski	
Vrsta studija	☐ jednopredmetni	☒ sveučilišni			☐ stručni	☐ specijalistički	
Godina studija	☐ 1.	☐ 2.	☐ 3.	☒ 4.	☒ 5.		
Semestar	☒ zimski	☒ I.	☐ II.	☒ III.	☐ IV.	☐ V.	
	☐ ljetni	☐ VI.	☐ VII.	☐ VIII.	☒ IX.	☐ X.	
Status kolegija	☐ obvezni kolegij	☒ izborni kolegij			☒ izborni kolegij koji se nudi studentima drugih odjela	Nastavničke kompetencije	☐ DA ☒ NE
Opterećenje	30	P	15	S	-	V	Mrežne stranice kolegija u sustavu za e-učenje ☒ DA ☐ NE
Mjesto i vrijeme izvođenja nastave	Prema sveučilišnom rasporedu				Jezik/jezici na kojima se izvodi kolegij		hrvatski
Početak nastave	15. listopada 2020.				Završetak nastave		21. siječnja 2021.
Preduvjeti za upis kolegija	Nema formalnih uvjeta za upis ovog predmeta, no poželjno je i korisno poznavanje osnova latinske morfologije i sintakse, stečeno bilo formalnom naobrazbom bilo kojim drugim putem. Ukoliko su pak studenti zainteresirani za pisanje završnoga ili diplomskoga rada iz ovoga područja, nužno je u tome slučaju dobro poznavanje latinskoga jezika.						
Nositelj kolegija	Doc. dr. sc. Ankica Bralić Petković						
E-mail	ankbralic@unizd.hr				Konzultacije		
Izvođač kolegija	Doc. dr. sc. Ankica Bralić Petković						
E-mail	ankbralic@unizd.hr				Konzultacije srijedom 14:30-15:30 četvrtkom 16:15-17:00		
Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja	☒ seminari i radionice		☐ vježbe		☒ e-učenje	☐ terenska nastava
	☒ samostalni zadaci	☒ multimedija i mreža		☐ laboratorij		☒ mentorski rad	☐ ostalo
Ishodi učenja kolegija	<ul style="list-style-type: none">- definirati i locirati najvažnije epigrafske i diplomatske spomenike u hrvatskoj državi i carskim dalmatinskim gradovima;- kritički pristupiti tumačenju latinske baštine ranoga hrvatskog srednjeg vijeka;- razumjeti značaj filološke obradbe epigrafskog i diplomatskog korpusa;- povezati povijesnokritički i filološki pristup navedenoj građi;- uočiti vrlo izraženu hrvatsko-dalmatinsku suprotnost u pogledu kulturne i jezične fizionomije;- pratiti kontinuitet i diskontinuitet europske kulture, njezino propadanje i obnavljanje u tekstovnoj predaji;						

^{1*} Riječi i pojmovni sklopovi u ovom obrascu koji imaju rodno značenje odnose se na jednak način na muški i ženski rod.

	<ul style="list-style-type: none">- opisati pismenost ranosrednjovjekovne države, samostanâ i vladarskoga dvora;- objasniti ulogu i djelovanje samostanâ;- razumjeti kontinuitet rimskoga života u gradovima na istočnoj obali Jadrana.				
Ishodi učenja na razini programa kojima kolegij doprinosi	Po završetku studija student će moći: <ul style="list-style-type: none">- prepoznati važnost tradicije i kulturnog naslijeđa antičke rimske civilizacije (DL 8);- samostalno istraživati teme od posebnog interesa (DL 10);- provoditi znanstveni rad i sudjelovati u istraživačkim projektima (DL 11);- primijeniti etička načela u samostalnom i grupnom rješavanju problema i provođenju istraživanja (DL 12);- povezati različite pristupe, izvore spoznaje i znanja (DL 13);- procijeniti važnost znanstvenog rada u međunarodnom kontekstu (DL 14).				
Načini praćenja studenata	☒ pohađanje nastave	☒ priprema za nastavu	☐ domaće zadaće	☒ kontinuirana evaluacija	☒ istraživanje
	☐ praktični rad	☐ eksperimentalni rad	☒ izlaganje	☐ projekt	☒ seminar
	☒ kolokvij(i)	☒ pismeni ispit	☐ usmeni ispit	☐ ostalo:	
Uvjeti pristupanja ispitu	Pohađanje nastave 75%, aktivno praćenje i sudjelovanje u raspravama tijekom predavanja, napisan seminar od 7 kartica.				
Ispitni rokovi	☒ zimski ispitni rok		☐ ljetni ispitni rok	☒ jesenski ispitni rok	
Termini ispitnih rokova	28. siječnja 2021. u 12 h 11. veljače 2021. u 12 h		-	9. rujna 2021. u 12 h 23. rujna 2021. u 12 h	
Opis kolegija	Cilj je predmeta upoznati studente s latinskom epigrafskom i diplomatskom građom hrvatskoga ranog srednjeg vijeka, koja je nastala u osvit kršćanstva, čimbenika koji uvelike određuje karakter navedene građe, ponajviše one urezane u kamenu. Posljedično bi onda studenti trebali upoznati i fizionomiju hrvatskoga i dalmatinskoga kulturnog prostora. Jednako tako, cilj je predmeta uočiti i razumjeti nužnost filološkog pristupa u tumačenju pisanih izvora, osobito uzimajući u obzir društveno-povijesni kontekst. Predmet je namijenjen studentima Odjela za klasičnu filologiju, ali i studentima drugih odjela koji ovim predmetom mogu proširiti ili produbiti znanja stečena na matičnim odjelima. Ponajprije se misli na studente Povijesti, Arheologije, Povijesti umjetnosti, no i na sve one koje zanima srednji vijek i/ili povijest hrvatske države.				
Sadržaj kolegija (nastavne teme)	1. Uvod. Upoznavanje s načinom izvođenja nastave i polaganja ispita. Upoznavanje s obveznom i dopunskom literaturom. <i>Fragmenta et testimonia</i> . I. cjelina: <i>Saxa</i> . 2. Ranosrednjovjekovna epigrafija. Hrvatska država. Natpis kraljice Jelene. Pregled ostalih natpisa. Upoznavanje s načinom izrade seminara. 3. Gradovi na istočnojadranskoj obali. Pregled očuvanosti po gradovima. Zadarski natpisi. Izbor. Raspodjela seminara studentima. 4. Splitski natpisi. Izbor. Izlaganje studentskih seminara. 5. Natpisi na splitskim sarkofazima: sarkofag Ivana Ravenjanina; sarkofag priora Petra; sarkofag nadbiskupa Ivana, sina Tvrdakova; sarkofag nadbiskupa Martina; sarkofag nadbiskupa Lovre. Filološka usporedba sarkofaga i oporuke priora Petra. Izlaganje studentskih seminara. 6. Kolokvij. II. cjelina: <i>Diplomata</i> .				

	<p>7. Vladarske isprave. Privatne isprave. Stanje očuvanosti. Pitanje autentičnosti sačuvanih dokumenata. Izlaganje studentskih seminara.</p> <p>8. Zašto Trpimirova isprava nije darovnica? Filološka analiza. Izlaganje studentskih seminara.</p> <p>9. Petar Krešimir IV., narodni vladar s najvećim brojem sačuvanih dokumenata. Izlaganje studentskih seminara.</p> <p>10. Zvonimirove isprave. Kraj hrvatske države narodnih vladara. <i>Pacta conventa</i>. Izlaganje studentskih seminara.</p> <p>11. Zadarske privatne isprave. Usporedba po sadržaju, samostanima i drugim relevantnim faktorima. Kartular samostana sv. Krševana. Kartular samostana sv. Marije. Izlaganje studentskih seminara.</p> <p>12. Zašto je Andrijiina oporuka autentična? Filološka i onomastička analiza. Izlaganje studentskih seminara.</p> <p>13. Supetarski kartular. Petar Crni. Izlaganje studentskih seminara.</p> <p>14. Tko su bili pisci ranosrednjovjekovnih dokumenata? Razvoj notarske službe na istočnoj obali Jadrana. Izlaganje studentskih seminara.</p>
Obvezna literatura	<p>DELONGA, VEDRANA (1996), <i>Latinski epigrafički spomenici u ranosrednjovjekovnoj Hrvatskoj</i>, Split, Muzej hrvatskih arheoloških spomenika.</p> <p>KATIČIĆ, RADOSLAV (1999), <i>Litterarum studia. Književnost i naobrazba ranoga hrvatskog srednjovjekovlja</i>, Zagreb, Matica hrvatska.</p> <p>MATIJEVIĆ SOKOL, MIRJANA (1997), „Latinski natpisi“, u <i>Hrvatska i Europa: kultura, znanost i umjetnost</i>, sv. I., Srednji vijek (VII. – XII. stoljeće), rano doba hrvatske kulture, 239–256, Zagreb.</p> <p>NIKOLIĆ JAKUS, ZRINKA (ed.) (2015), <i>Biblioteka Povijest Hrvata, Svezak I., Nova zraka u europskom svjetlu, Hrvatske zemlje u ranome srednjem vijeku (oko 550. – oko 1150.)</i>. Zagreb, Matica hrvatska, 2015. (izabrana poglavlja)</p> <p>PETRICIOLI, IVO (1962), »Ranosrednjovjekovni natpisi iz Zadra«, <i>Diadora</i> 2, 251–270.</p> <p>RAPANIĆ, ŽELJKO (1963-1965), »Ranosrednjovjekovni latinski natpisi iz Splita«, <i>Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku</i> LXV-LXVII, 271–314.</p>
Dodatna literatura	<p>ANČIĆ, MLADEN (1998), »The waning of the Empire. The disintegration of Byzantine rule on the Eastern Adriatic in the 9th century«, <i>Hortus artium medievalium : journal of the International Research Center for Late Antiquity and Middle Ages</i> 4, 15–24.</p> <p>BRALIĆ PETKOVIĆ, ANKICA – LONČAR, MILENKO (2018), »O piscima ranosrednjovjekovnih dokumenata na istočnojadranskoj obali«, <i>Živa antika</i> 68, 1–2, Skopje.</p> <p>FORETIĆ, VINKO (1956), »Korčulanski kodeks iz 12. st. i vijesti iz doba hrvatske narodne dinastije u njemu«, <i>Starine</i> 46, 23–44.</p> <p>FORETIĆ, VINKO (1969), »Dalmacija prema Hrvatskoj do 1107.«, <i>Pomorski zbornik</i> 7, Zadar, 757–809.</p> <p>GOLDSTEIN, IVO (1984), »O latinskim i hrvatskim naslovima hrvatskih vladara do početka 12. st.«, <i>Historijski zbornik</i> XXXVI, 1983, Zagreb.</p> <p>GOLDSTEIN, IVO (1995), <i>Hrvatski rani srednji vijek</i>, Zagreb.</p> <p>IVANIŠEVIĆ, MILAN (1981), »Neobjelodanjeni ranosrednjovjekovni latinski natpisi iz Trogira«, <i>Starohrvatska prosvjeta</i>, ser. III, 11, 169–177.</p> <p>JAKIĆ-CESTARIĆ, VESNA (1972), »Etnički odnosi u srednjovjekovnom Zadru prema analizi osobnih imena«, <i>Radovi Instituta JAZU u Zadru</i> 19, 99–10.</p> <p>JAKIĆ-CESTARIĆ, VESNA (1976), »Antroponomastička analiza isprave zadarskog priora Andrije s početka X. stoljeća«, <i>Onomastica Jugoslavica</i> 6, 195–215.</p> <p>KATIČIĆ, RADOSLAV (1997), »Jezik i pismenost«, <i>Hrvatska i Europa, Kultura, znanost i umjetnost, svezak I, Srednji vijek (VII – XII. stoljeće)</i>, Zagreb, 339–367.</p> <p>KLAIĆ, NADA (1965), »Diplomatička analiza isprava iz doba narodnih vladara, I. dio«, <i>Historijski zbornik</i> XVIII, 141–188.</p> <p>KLAIĆ, NADA (1966-67a), »Diplomatička analiza isprava iz doba narodnih vladara, II. dio«, <i>Historijski zbornik</i> XIX-XX, 225–263.</p> <p>KLAIĆ, NADA – PETRICIOLI, IVO (1976), <i>Zadar u srednjem vijeku</i>, Zadar.</p>

	<p>LONČAR, MILENKO (2002), <i>Filološka analiza Porfirogenetovih vijesti o Hrvatima</i>. Doktorska disertacija, Zadar, Sveučilište u Zadru.</p> <p>LUČIĆ, JOSIP (1990), »Povijesna dokumentacija svetokrševanskog samostana Petra Krešimira IV«, <i>Zadarska revija</i> 2–3, Zadar, 171–191.</p> <p>MARGETIĆ, LUJO (1997), »Neka pitanja ranosrednjovjekovne povijesti Zadra (u povodu tisućugodišnjice ustupanja prava ribarenja samostanu sv. Krševana)«, <i>Tisuću godina prvoga spomena ribarstva u Hrvata</i>, Zagreb, 25–37.</p> <p>MARGETIĆ, LUJO (2004), »Krsni list hrvatske države (Trpimirova darovnica) i međunarodni položaj hrvatske države narodnih vladara«, <i>Starine</i> 62, HAZU, Zagreb, 1–42.</p> <p>MILOŠEVIĆ, ANTE (ur.) (2000), <i>Hrvati i Karolinzi, Katalog</i>, Split, Muzej hrvatskih arheoloških spomenika.</p> <p>NOVAK, VIKTOR (1959), <i>Zadarski kartular sv. Marije</i>, Zagreb.</p> <p>NOVAK, VIKTOR – SKOK, PETAR (1952), <i>Supetarski kartular</i>, Zagreb, JAZU.</p> <p>RAPANIĆ, ŽELJKO (1984), »Donare et dicare (O darivanju i zavjetovanju u ranom srednjem vijeku)«, <i>Starohrvatska prosvjeta</i>, Ser. III, 14, 159–180.</p> <p>RAUKAR, TOMISLAV (2007), <i>Hrvatsko srednjovjekovlje</i>, Zagreb.</p> <p>SMILJANIĆ, FRANJO (2010), <i>Studije o srednjovjekovnim slavenskim/hrvatskim institucijama</i>, Sveučilište u Zadru, Zadar.</p> <p>STIPIŠIĆ, JAKOV (1985), <i>Pomoćne povijesne znanosti u teoriji i praksi</i>, drugo dopunjeno izdanje, Školska knjiga, Zagreb.</p> <p>STIPIŠIĆ, JAKOV (1997), <i>Hrvatska u diplomatskim izvorima do kraja XI. stoljeća, Hrvatska i Europa, Kultura, znanost i umjetnost, svezak I, Srednji vijek (VII – XII. stoljeće)</i>, Zagreb, 285–318.</p> <p>STIPIŠIĆ, JAKOV – ŠAMŠALOVIĆ, MILJEN (eds.) (1967), <i>Diplomatski zbornik Kraljevine Hrvatske, Dalmacije i Slavonije (Codex diplomaticus regni Croatiae, Dalmatiae et Slavoniae)</i>, sv. I, Zagreb.</p> <p>ŠIŠIĆ, FERDO (1914), <i>Priručnik izvora hrvatske historije</i>, Zagreb.</p> <p>ŠIŠIĆ, FERDO (1925), <i>Povijest Hrvata u vrijeme narodnih vladara</i>, Zagreb.</p> <p>Osim navedene literature, studentima se preporučuje većina izdanja poznatih hrvatskih povjesničara i/ili znanstvenika srodnih disciplina poput Nade Klaić, Luje Margetića, Ive Petriciolija ili Željka Rapanića.</p>																														
Mrežni izvori	https://www.scribd.com/document/374587437/Codex-Diplomaticus-Regni-Croatiae-Dalmatiae-Et-Slavoniae-J-Stipi%C5%A1i%C4%87-Et-M-%C5%A0am%C5%A1alovi%C4%87?secret_password=3569FBDleHrB6WnZlq6																														
Provjera ishoda učenja (prema uputama AZVO)	<table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td colspan="6">Samo završni ispit</td> </tr> <tr> <td colspan="2">☒ završni pismeni ispit</td> <td colspan="2">☐ završni usmeni ispit</td> <td colspan="2">☐ pismeni i usmeni završni ispit</td> </tr> <tr> <td colspan="2">☐ samo kolokvij/zadaće</td> <td colspan="2">☒ kolokvij / zadaća i završni ispit</td> <td colspan="2">☒ seminarski rad i završni ispit</td> </tr> <tr> <td colspan="2"></td> <td colspan="2">☒ seminarski rad</td> <td colspan="2">☐ praktični rad</td> </tr> <tr> <td colspan="2"></td> <td colspan="2"></td> <td colspan="2">☐ drugi oblici</td> </tr> </table>	Samo završni ispit						☒ završni pismeni ispit		☐ završni usmeni ispit		☐ pismeni i usmeni završni ispit		☐ samo kolokvij/zadaće		☒ kolokvij / zadaća i završni ispit		☒ seminarski rad i završni ispit				☒ seminarski rad		☐ praktični rad						☐ drugi oblici	
Samo završni ispit																															
☒ završni pismeni ispit		☐ završni usmeni ispit		☐ pismeni i usmeni završni ispit																											
☐ samo kolokvij/zadaće		☒ kolokvij / zadaća i završni ispit		☒ seminarski rad i završni ispit																											
		☒ seminarski rad		☐ praktični rad																											
				☐ drugi oblici																											
Način formiranja završne ocjene (%)	<p>Priprema za predavanje 10%, kolokvij 20%, seminar 30%, završni pismeni ispit 40%. (u slučaju <i>online</i> nastave završni ispit bit će održan preko dogovorene <i>online</i> aplikacije)</p>																														
Ocjenjivanje /upisati postotak ili broj bodova za elemente koji se ocjenjuju/	<table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 30%;">0-49%</td> <td>nedovoljan (1)</td> </tr> <tr> <td>50-62%</td> <td>dovoljan (2)</td> </tr> <tr> <td>63-75%</td> <td>doobar (3)</td> </tr> <tr> <td>76-89%</td> <td>vrlo doobar (4)</td> </tr> <tr> <td>90-100%</td> <td>izvrstan (5)</td> </tr> </table>	0-49%	nedovoljan (1)	50-62%	dovoljan (2)	63-75%	doobar (3)	76-89%	vrlo doobar (4)	90-100%	izvrstan (5)																				
0-49%	nedovoljan (1)																														
50-62%	dovoljan (2)																														
63-75%	doobar (3)																														
76-89%	vrlo doobar (4)																														
90-100%	izvrstan (5)																														

SVEUČILIŠTE U ZADRU

UNIVERSITAS STUDIORUM IADERTINA

Obrazac 1.3.2. Izvedbeni plan nastave (*syllabus*)

Način praćenja kvalitete	☒ studentska evaluacija nastave na razini Sveučilišta ☐ studentska evaluacija nastave na razini sastavnice ☐ interna evaluacija nastave ☒ tematske sjednice stručnih vijeća sastavnica o kvaliteti nastave i rezultatima studentske ankete ☐ ostalo
Napomena / Ostalo	<p>Sukladno čl. 6. <i>Etičkog kodeksa</i> Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju, „od studenta se očekuje da pošteno i etično ispunjava svoje obveze, da mu je temeljni cilj akademska izvrsnost, da se ponaša civilizirano, s poštovanjem i bez predrasuda“.</p> <p>Prema čl. 14. <i>Etičkog kodeksa</i> Sveučilišta u Zadru, od studenata se očekuje „odgovorno i savjesno ispunjavanje obveza. [...] Dužnost je studenata/studentica čuvati ugled i dostojanstvo svih članova/članica sveučilišne zajednice i Sveučilišta u Zadru u cjelini, promovirati moralne i akademske vrijednosti i načela. [...]</p> <p>Etički je nedopušten svaki čin koji predstavlja povredu akademskog poštenja. To uključuje, ali se ne ograničava samo na:</p> <ul style="list-style-type: none">- razne oblike prijevare kao što su uporaba ili posjedovanje knjiga, bilježaka, podataka, elektroničkih naprava ili drugih pomagala za vrijeme ispita, osim u slučajevima kada je to izrijekom dopušteno;- razne oblike krivotvorenja kao što su uporaba ili posjedovanje neautorizirana materijala tijekom ispita; lažno predstavljanje i nazočnost ispitima u ime drugih studenata; lažiranje dokumenata u vezi sa studijima; falsificiranje potpisa i ocjena; krivotvorenje rezultata ispita“. <p>Svi oblici neetičnog ponašanja rezultirat će negativnom ocjenom u kolegiju bez mogućnosti nadoknade ili popravka. U slučaju težih povreda primjenjuje se Pravilnik o stegovnoj odgovornosti studenata/studentica Sveučilišta u Zadru.</p> <p>U elektronskoj komunikaciji bit će odgovarano samo na poruke koje dolaze s poznatih adresa s imenom i prezimenom, te koje su napisane hrvatskim standardom i primjerenim akademskim stilom.</p> <p>U kolegiju se koristi Merlin, sustav za e-učenje, pa su studentima potrebni AAI računi.</p>